

✠ ПОМОГАЈ БОГЪ

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOŮ

6. číslo

Budyšin, junij 1959

Lětnik 10

Hrono na smažnik 1959

Čiň, zo bych zrozumił puće
tvojich při kaznjow, tak chcu
wopomnić twoje džiwy.

Psalms 119, 27

Tak přełoži serbska Biblija po prateksće. Luther běše za to cyle jednorje, bóle swobodnje, ale tola jasnje prajił: „Wuč mje puć twojich při kaznjow!“ A při słowje „při kaznja“ njesměmy jenož myslić na 10 kaznjow, ale na Bože słowo docyła. Cyly dołhi 119. psalm ze swojimi 176 štučkami je jenička chwalba krasnosće Božeho słowa, kotruž psalmiski spěwar ze stajnje nowymi wurazami wobswědča. Přeco hlubšo chcył so do njeje zanórić. Tohodla prosy wo lěpše spoznaće, zo by so jeho wěra posylniła a zo by potom móhl z wjesolosću swědčić wo tym, štož je Knjěz činił!

Žadamy sebi my tež tajke? Abo přewostajamy tuto wopomnjenje Božich skutkow a džiwow jenož našim fararjam? Ně, hesło našeho časa rěka: „Kóždy křesćan — misionar!“ To njerěka, zo dyrbi kóždy hić po wšěm swěće k pohanam. Derje, zo su někotři tutu při kaznju Jezusowu slyšeli jako nadawk za sebje, kaž tež někotři pobožni Serbja, na při kład tamny bratr Kmoch z Małeje Boršće, wo kotrymž nětko běžnje zajimawu rozprawu w našim časopisu čitamy. Wěžo njemóže to kóždy, dokelž dary a winowatosće wšelakich su wšelake. Tež njemóže kóždy předować. Ale ze swědkom Knjězowym móže kóždy być, a to z prawym słowom w prawym času, ze swojim skutkowanjom a činjenjom a ze swojim cylum zadžeržowanjom.

Ale tajke móže jenož wurość z woprawneje wěry. A k wěrje dónđzemy jenož přez Bože słowo. A tohodla dyrbimy kaž psalmiski spěwar přeco zaso prosyć, zo by Bóh sam nas wučil swoje słowo přez swjateho Swjateho Ducha.

Wědźeć dyrbja, zo je profeta mjez nimi był

Wbohi Hecechiel! Wón dyrbi profeta być mjez židowskim ludom w Babylonskim zajeću, mjez tutym ludom, kotryž „ma twjerdu hłowu a zasakłu wutrobu“, kotryž je so „stajnje hižom Bohu přeći wjał“, kotryž je drapaty kaž „kalate čerņe“ a jědojty kaž „škorpiony“ (Hec. 2, 3—8). Wbohi profeta! Mjez tajkim ludom dyrbi wón profeta być!

Profeta być, to njerěka, zo měł wón na zajimawe wašnje ludej přichod wěšćić. To drje by lud hišće běhał a na njeho posluhał. Do přichoda móc pohladać, to je tola žadanje čłowjekow. Boži profeta nima być wěšćer přichodnych časow. Wón nima swoje mysle ludej podawać a po swojich nahladach do stawiznow zapřimnyć. Haj, to by hišće něšto bylo, by-li tam Hecechiel w Babylonje postanyl jako zběžkar, jako rewolucionar přećiwo pohanskemu kejžorej, kiž je židowski kraj dobył, Jeruzalem, tole horde město na horje zlamał, do Božej swjatnicy so zadobyl, tam swjatne sudobje wurubił, zložany grat w templu do dulow zmjał a sobu wzał, přećiwo tajkemu bjezbóžnemu kejžorej Boži lud našćuwać, haj, to by něšto bylo!

Ale runje tole njeje jeho nadawk. „Ty dyrbiš ludej prajić: Tak praji Knjěz!“ Bože słowo ma profeta dale dać. Štož je Bóh jemu zjewił, ma wón dale připowědać

Tak tola je nam Jezus sam slubił: „Hdyž pak tamny, Duch wěrnosće, přińdže, tón wam do wšeje wěrnosće puć pokaza!“

Tohodla njech je wosebje naša próstwa, kaž w tydžeńskim kěrļu 1. njeđzelu po swj. Trojicy rěkaše:

„Nětk Swjatoh' Ducha prosymy wo prawu wěru, w kotrejž smy.“

La.

ludej. Džiwaš so, luby čitarjo, zo ma lud twjerdu hłowu a zasakłu wutrobu? Lud w zajeću nochce tajke pobožne rěče slyšeć. Přewjele hórkosćow je nazhonił. Što je jim wša pobóžnosć pomhala? Bóh njeje jich přećiwo pohanskemu kejžorej škitał ani jemu wobarał njeje, zo by ze zlóstniskej nohu na swjatu horu Cion stupił. A nětk sebi dać wot profety prajić, zo je tež hrózbny, bjezbóžny Nebukadnecar wotročk wšěhomócnego Boha? Nětko hišće slyšeć dyrbjeć, zo ma tež tale nuza jim k lěpšemu słužić? Ludej je wšitko wšo jedne! Njech tola rěči, štož chce. Hubjenšo hač hižom je, njemóže wjace přińć. Hišće do Boha wěrić: Štož čini Bóh, wšo dobre je, wón wšak ma hnadnu wolu! Jim so njecha wjace wěrić. Woni su přejara sprócni.

Tutomu ludej ma profeta Hecechiel hić. Wbohi čłowjek! „Njeboj so jich słowow ani jich wobliča, ale rěč moje słowa jim, njech woni posluhaju abo wostaja. Woni dyrbja wědźeć, zo je profeta mjez nimi był“, takle troštujto a napominajto sćele Bóh swjateho posła do luda. Hdyž Bóh swjateho stražnika nad izraelski lud postaji, potom tola jenož z lutej lubosću. Bóh nochce, zo by bjezbóžny w swjatej bjezbóžnosći wostał a wumrěł, ale zo by so wobročil a žiwy był. Swjaty ma profeta nadawk: ludej podawać słowo žiwjenja, być posoł měra, lud prawdosć wučić, čłowjekam woči wotewrić za wěrnosć, bratrow na jich dušu dopomnić, zo bychu zaso „dušni“ a nic njedušni byli, wosrjedz wšitkich napjatosćow čłowskich mjenjenjow a nahladow Bože mjenjenje připowědać. Njeje to krasna wěc? Derje tomu ludej, kiž ma profetu mjez sobu. Profeta, kotryž njerěči, štož wšitcy rěča, kotry njehidzi, kaž wšitcy hidza, kotryž njełhaja, kaž druzy, ale kotryž tu steji, jako tón cyle hinaši, jako tón swjaty Boži posoł. Wěc-

nje derje tomu krajej, kiž ma tajkeho profetu!

Naša cyrkej ma nadawk, čłowje-stwu Bože słowo předować. Naš Knjez je swojim wučobnikam prajil a z tym tež nam: Štóż was słyši, tón słyši mje, a štož was zacpěwa, tón zacpěwa mje.

Njeboj so, cyrkej, njeboj so tu-toho přećiwného domu, njeboj so tutoho luda, kiž ma twjerdu hłowu a zasakłu wutrobu, njeboj so kała-tych ćernjow a škorpionow, nje-boj so ani jich słowow ani jich wobliča, ale rěč: Tak praji Knjez, zo by lud wědzał, zo je profeta mjez nim.

Danski farar a pěsnjer Kaj Munk, kotrehož na spočatku lěta 1944 46 lět stareho wotprawichu, pisaše z jastwa na swojich přečel-low:

Wy sće so wěcy wěrnosće slubili, hdžež někotiři radšo Ihaja abo mjelča. Klětka je so nam městno našeje zamołwitosće stała. Hdyž jeje schodžik nastupimy, třepota-my pod talarom. Přetož tu w Bo-žim domje je słowo swobodne, ale nic tak, kaž bychmy my z nim činić móhli po swojej woli, ale wono nas wobknježi. Tu plaći jenož censa-ura swjateho Ducha, a to je ta censura, kotraž nas njenuzuje, zo mjelčimy, ale nas nuzuje rěčeć. Kak so bojimy, zo móhli snadź nje-poslušni być. Cyrkej je a wostanje to městno, hdžež ma so njeprawda tamać, hdžež ma so lža wotkryć. Cyrkej je městno smilnosće.

Kaja Munka w lěće 1944 wot-prawichu.

Křesćenjo, rěčće dale, zo by swět wědzał, zo je tu profeta.

Pos wuchowa swojeho knjeza

W hustej kurjawje padny Max Fisch, skařar we Wotzdorfje, nahlu skloninu dele a wosta tam ze zla-manymi hrjebłami a nutřkownym krawjenjom ležo. Jeho pos, kiž kozy paseše, pytaše swojeho knje-za a namaka jeho w skale, hdžež jeho hewak nichtón namakał nje-by. Mudre zwěrjo doběža hnydom domoj k žonje znjezboženého a tam tak dołho šćowkaše, doniž Fischowa po najblišim puću z nim sobu njejdźeše. Zawołany lékař wupraji: Max Fisch by jenož hišće poł hodžiny žiwy byl, njeby-li zawěrnje w poslednim wokomiku pomoc dostał. Nětk so jemu zaso derje dže.

(Tierfreund, jutrownik 1959)

Serbski misijonar z Małeje Boršće pola Eskimowcow

(Pokračowanje)

Mištř pak w Gnadenfrei bě čmowy muž, kotryž moju spraw-nosć jako njeleposć wobhladowaše a so na to hněwaše. Pola toho mě-jach chětro čezke žiwjenje. Bě su-rowy ze mnu, a dokelž to ani wot staršeju ani wot bratrow zwučeny njeběch, dwělowach mištřa dla a zhubich wšitku zmužitosć a mě-njach, zo za to džěło kmamy nje-jsym. Tuž tež skoro ničo wjace nje-wuknych. Běch hižo tak daloko, zo chcych zaso woteńć a najradšo do harowanje hić, hdžež bě so mi tak lubiło. Z dohladowarjom so zrě-čach. Tón pak mi radžeše, zo bych wostał, mój mištř ma dobre mě-njenje wo mni, a hdyž nětk wot jednoho džěla k druhemu běham, ze mnje ničo praweho njebudže. Na to wotmołwich, zo njemóžu wěrić, zo ma mištř dowěru do mnje, dokelž je mje hižo wjace króć přeč honil, a ja sym kóždy raz jeho prosyć dyrbjal, nětk nje-cham jemu wjace wobčežny być a sam sej přeju, zo bych bórze z teje hele won přišoł. — Dohladowar pak na to wotmołwi: „Twój prje-dawši, a twój nětčiji mištř staj jara wšelakoraj čłowjekaj a to te-bje myli, spytaj hišće raz a měj zmužitosć, to budže hižo lěpje!“

Ja džěch jara njerady do džělar-nje. A hlej, njetraješe dołho a mištř bratrowsce a přečelnje ze mnu rěčeše. Wobkrući mi swoju lubosć a mje prošeše, zo njebych so jeho suroweho wašnja bojal a da mi najlěpšu nadžiju za přichod.

Wot toho časa bě přečelný a ja mějach lóšt k wuknjenju. W lěće 1789 schorich na horcu zymnicu, a to tak jara, zo sej na wumrěće myslach. Hdyž bych nětk runje z Ochranowskimi bratrami k Bo-žemu wotkazanju pobył a tež za dobrego křesćana plačach, falowa-še mi tola zawěsće zbóžnosć duše a bojach so jara. To skoržich swo-jemu dohladowarjej, kiž mje ze wšěmi swojimi nuzami na našeho Zbóžnika, pokaza a chcyše mi no-wu dowěru dać. Swěrný a smilny wyši měšnik Jezus Chrystus mje bórze tróštowaše a napjelni moju

Woltar w Budyšinku

wutrobu z měrom, a bojosoć smjer-će so zhubi. Tak běch zaso strowy, a hdyž běch tež zbóžnosće wěsty, mějach tola žiwjenje lubo, a to čím bóle, dokelž mějach nětko wjesele ze swojeho džěla.

Z dobrym a lóchkim žiwjenjom přińdžech pak bórze zaso do swo-jeho stareho zmylka — do lochko-myslnosće. Hdys a hdys mje tola mócnje pohnu, wosebje při wuži-wanju Božeho wotkazanja, ale po-wšitkownje běch tola liwki, a lu-bowach prózdne rěče a so přečo dale Bohu wotcuzbnich.

Jednoho dnja mi hlós Swjateho Ducha chutnje da spóznać, kak po šěrokim puću do zatamanstwa du. Mój rozum pak so njechaše poddać, ale mi polěkowaše, zo tola nje-bych přewjele wot sebjě sameho žadał, přetož njewinowate wjesela a bjesada tola njemóža ničo wo-pačného być. A tola njemóžach při tym měř namakać. A hlós Swja-teho Ducha namołwješe mje přečo zaso: wróć so wot swojeho wo-pačného puća: budž džěčo hnady a swojeje zbóžnosće sebi wěsty přez martru Jezusa Chrysta! Ja pak so bojach tež hańby Chrystu-soweje, hdyž budžeja so mi moji lóchkomyslni přečeljo smjeć.

Skónčnje pak swojemu dohlado-warjej spowědach swój nutřkowny njeměr. — Tón pak da mi dobru radu: Wšitko zabyć a wšeho so wzdać, štož chcyše mje wotdžeržeć, Zbóžnikej so z čělom a dušu pře-podać. Tak tež činich; a njeroz-rěčach so ze čělom a krju ale pře-

podach so cyle swojemu swěrnemu pastyrjej, kiž je přeco zaso za mnu chodzil, a prošach jeho, zo by mje dla swojeje njewinowateje smjerće přiwwał, wšitke hrěchi wodala a mje k svojim wowckam přiličil! Mój swěrný pastyr pak da mi dolho čakać, wón so mi zjewi w swojej krasności čerpenja a wobdari mje z cyłej wěstnosću wodaca mojich hrěchow. — A wot toho časa wodžeše mje kroćel po kroćeli dale, doniž so jako nawoženja z mojej dušu njeslubi w prawdosći a zbóžnosći. Što bě to do zbóžnych časow!

Tón zbóžny čas wjace lět traješe a wón wosta moja hwězda. W léce 1792 na 4. awgusta nažiwich strašny woheń, kiž najwjětši a najrjeńši džěl Gnadenfreia zniči. Woheń wudyri připołdnu na synowej lubi bratrowskeje chěže a so ruče na wulki džěl druhich chěžow wupřestrě.

Na 3. dnju, hdyž so rozpadanki kołowokoło hišće žehlachu, zhromadžichmy so na pohrjebnišću, dokelž bě tež modlitowanja spale na, a bratr Loskiel, wosadny pomocnik, kěrluš zaspěwa: „Budź hnadny, o Knježe Božo! budź nam hnadny we wšitkej nuzy!“, kotryž z tysac sylzami spěwachmy. — 8. septembra swjećeše wosada swjate Bože wotkazanje w cyrkwi w Diersdorfje 1 hodžinu wot Gnadenfreia. Tam je Bóh nas mócnje zohnował ze svojim měrom.

Ja sebi přejach přesadženje do Gnadenfelda, dokelž myslach, zo móhl tam w svojim džěle wjace nawuknyć. To so tež sta, a na kóncu lěta 1793 dóndžech do Gnadenfelda. Tam dóstach w bratrowskej chěži wšelake nadawki, na př. być z dohladowarjom hólcow. Chcych swoju přisušnosć swěru dopjelně. Dyrbjach pak z wulkej zrudobu pytnýc, kak mało wustojny za tajke zastojnstwa běch. W pozdžišim času sym dowižwał, zo je služba dohladowarja hólcow tež tak wažna kaž misijonstwo mjez pohanam, dokelž móžemy młodžinu z dobrym příkladom, lubym napominanjom a z wěrnym swědčenjom ke Knjezej dowjesć.

W léce 1795 čujach so nućeny, jako wotročk Zbóžnika k pohanam hić. Na započatku njechach, dokelž nječujach so tomu kmany. A njemějach měra, doniž so skónčnje njedorěcach ze svojim dohladowarjom. A na jeho radu pisach na „Unitäts-Ältesten-Conferenz“, a jim wšitko rozložich a kak mje čěri, Zbóžnikaj pola pohanow słu-

žić a kak tohorunja wěm, zo so za tajku službu njehodžu, ale zo mje moje swědomje přeciwo mojej woli přeco napomina.

Hdyž sym nětk tón list napisał a wotpósłał, bě mi zaso derje a mój njeměr so zhubi.

Bórze na to dyrbjach přez Božu šulu hić. Přez Swjateho Ducha spóznach swoju skaženosć a kak běch w najwjětšim strachu, čertej podležeć. Ja tež widžach, zo we mni žana móc njeje, hrěch přewi-

nje dóstach wo svojich wudawkach a dochodach, strožach so, zo mam telko dolha. Nětk běch čisće bjez rady a přińdžech tak daloko, zo chutnje na to myslach, wšitko předać, a z tym dolh zaplaćić a potom jako hantwórski do dalokeho swěta pućować, dokelž Ochranowska wosada tola ničo za mnje njeje.

Swěrný Zbóžnik pak, kiž je mje z hnady k svojim ličil, da mi w tym času tak wjele swěcy, zo so

Knjezowe słowo wostanje do wěčnosće

Serbski cyrkwinski dzeń w Budestecach

Sobotu, 27. junija 1959

1. Popołdnu w 15 hodž. zhromadžizna serbskich fararjow, kantorow, předstejerjow a druhich cyrkwinskih sobudželaćerjow we wosadnym domje.

a) přeni přednošk „Michał Frencl — tołmačer Božeho słowa do serbskeje řeče“

b) druhi přednošk „Bože słowo — čłowjeske słowo“

2. Wječor w 20 hodž. swětłowobrazy ze serbskich wosadow we wosadnym domje

(Štož chce w Budestecach přenocować, njech prošu hać do 21. junija dopisnicu póscele na knjeza fararja tam — Pfarrer Rösler in Großpostwitz O./L.)

Njedzelu, 28. junija 1959

1. Dop. w 10 hodž. serbska swjedženska Boža služba ze spowědžu a z Božim wotkazanjom (kaž je to wašnje w Budestečanskej wosadze). Prěduje wosadny farar Rejsler. (Prjedy we 8.30 hodž němske kemše)

2. Pop. w 14 hodž. hłowna a skónčna zhromadžizna we wo-

sadnym domje. Na zwučene wašnje slyšimy wšelake krótke narěče, kotrež wšitke steja pod hłownym hesłom „Bože słowo wostanje do wěčnosće“, k tomu hudžbne přinoški a solospěw.

Jědz a jězba

1. Wobjedować móžemy we wšelakich wjesnych hosćeńcach. (Bratřa fararjo přizjewja prošu hać do 24. junija tam tamniše farstwo, kelko so něhdže z jich wosadow na wobjedže wobdžěli.)

2. Železniski jězbný plan:

Z Budyšina	8.02	9.45	hodž.
w Budestecach	8.20	10.05	hodž.
(Štož z čahom dóndže, kiž je hakle w 10.05 hodž. w Budestecach, njech hnydom do cyrkwe dže; my budžemy chwilku čakać.)			
Z Budestec		16.06	hodž.
w Budyšinje		16.23	hodž.

Da-li Bóh, so potajkim bórze w Budestecach zaso widžimy! Poručmy naše předewzaće Bohu lubemu Knjezej! La.

nyć a moja hordosć dyrbyeše zawěšće jara čerpić. Ja plakajo so modlach, ale mi bě, kaž by mje Bóh njechał wuslyšeć; přetož dwělowanje a njewěra na mnje přińdžeštej, a mi bě kaž mylenje, štož běch hižom nazhonił, zo je luby Zbóžnik dosć za nas činił, mi moje hrěchi wodala a mje za swoje džěco přiwwał, a skoro zadwělowach. W tutym wobčeženym a strašnym položěnju sym wšitke zwonkowne wěcy zanjechał a pjenjezy běchu mi pódłanske, a jako raz zličbowaw-

njezhubich a zwarnowaše mje před wulkimi hrěchami a přinjese mje z najwjětšeje nuzy zaso k sebi wróó. Nětk zhonich, kak mam wšědnje, haj kóždu hodžinu znowa wo hnadu prosyć a kak sym za jeho ruku před syćemi čerta wěsty a zo trjebam wšědnje jeho wodawanje. Po tutym pruwowanskim času džěch stuleny, ale zbožowny a wjesoly swój puć za ruku swójeho lubeho Zbóžnika.

(Přichodnje dale)

Pobožnosť J. A. Komenskeho (1592–1670)

Dr. Jaworzynowa

(Pokročowanje)

Tole žedzenje je zawěrnje wopravnjene: kajki čłowjek njeby trjebał Božu lubosć? Kotry křescan njeby so žedzil po wěčnym žiwjenju? Tež Komenski hlada za tajkej hlubinu mēra, do kotrejež by so zanurić mōhl. Tež jemu je pobožnosť nutrne zjednoćenje duše z Bohom. Ale z tym njeby hišće cyłe wašnje a cyłe bohatstwo Komenskeho pobožnosť wuprajene bylo. Pobožnosť po jejnej rozumowej stronje wjedže Komenskeho k tomu, zo by z rozumom, tutym wulkim darom Božim, za Bohom slēdzil a spytał jeho spōznać a namakać jeho zakonje w swětnych stawiznach. Pola njeho je tež wědomosć pobožna a chce być křescanska. Bōh je srjedzišćo wšeho swěta, je žiwe žorlo wšeho, štož je a mōže być pōznate w prirodze a w Božim zjewjenym slowje. Komenskeho pobožnosť wjedže nas, zo za wěrnosću pytamy. Puć k wěrnosći je wědomosć. We wědomosći njeńdze jemu wo někajke pōdlanske drōbne pōznaća, ale wo Boha sameho. Pobožny wědomostnik nadeńdze Boha wšudžom. A hdzež jeho namaka, ma jemu sluzić. To je jeho nadawk. Tak pola Komenskeho wšo wědomostne džeło jenož z jeho wěru njezwisuje, ale je docyła wot jeho pobožnosť postajene. Hdyž je nadawk čłowjeka, zo by Boha spōznał a jemu sluzil, potom dyrbi wōn wězo k tomu wot džećatstwa sem pzez pobožne kublanje być dowjedzeny.

Jako kublar je so Komenski najslawniši stał. Jeho kublarske spisy sčinichu jeho znateho hižom za čas jeho žiwjenja skoro po cyłym tehdomnišim zdželanym swěće. Hnydom je přeložowachu do cuzych ewropskich a skōnčnje do aziskich rěčow. Dobuchu jemu tajku slawu, zo bu zwolany wot kraja do kraja, zo by sam tam zarjadował šulstwo, wuwučowanje a wuchowanje mōdžiny a někotrych statach w Ewropje a samo za morjom. Wot njeho pochadžeja mnohe zasady nowoho, moderneho wukublanja, na při-kład: wuwučowanje w maćeršćinje, zo so džećom wjele we wučbje pokazuje, zo na tajke wašnje lēpje zapřimnu, wo čo dže, kublanje holcow, wuwučowanje w maćeršćinje a cuzym jazyku, zesylńenje charaktera, rozdžēlene šulstwo wot

džećaceje šule pzez laćansku, srjedźnu šulu hač do wysokeho šulstwa uniwersitow a akademijow.

Wšitke jeho spisy, z kotrychž so „Labyrint swěta a raj wutroby“ přeložuje do serbsčiny, su napjelńene z duchom čisteje a žiweje pobožnosť. Z nimi chceš po křescanskich zasadach wukublać z luda džeći njebjeskeho kralestwa. Na to mamy ze wšem dorazom kedžbować. Komenskeho prawje njerozumimy a njedopōznawamy, hdyž tole zanjechamy, štož wšak so džensa wjele stawa, zo sebi moderni to wuběraju, na čimž jim najwjace zaleži, na při-kład, zo je Komenski šulu mjenował twornju čłowječnosť. Što chceš Komenski z tym rjec? Měješ w mysli ideal, zo by so ze šulu čłowjek wukublał k pōlnej čłowječnosť, zo so rozwijeja wšē jeho dary, talenty a mōžnosť, kotrež je Bōh do njeho položil, kaž zahroda, kotraž so wobdžeća k pōlnemu rozkčēwanju a k bohatym žnjam. Njesmemy pak zabyć, zo so za Komenskeho čłowjek hakle pōtom stanje z prawym čłowjekom, hdyž je so we nim wobnowil a zwoprawdžil Boži wobraz, ke kotremuž by wot spočatka stworjeny.

My křescenjo a naslědnicy Komenskeho smy přeswědčeni, zo mōže jenož Boži Duch čłowjeka k tomu činić, štož ma po planje Stworicela być džećo Bože!

(Přichodnje dale)

Křiwa Boršč. (Pomhaj Bōh a cyrkwinska wosada prajitej jubilaromaj złotoho kwasu wjele zboža.) Njedzelu, 31. meje, bě 50 lēt, zo sebi ruce a wutrobu w lubosći a wěrje zawdaštaj našej serbskaj wosadnaj Jan Parjenc, z Holešowskeje Dubrawy pochadžacy, ze swojej towaršku žiwjenja Hanu rodž. Nowakec z Chwaćic do čestneho mandželstwa. Swój zloty kwas woswjećistaj wobaj 73 lēt staraj w pōlnej čelnej a duchownej strowoće. Stary jubilar je hišće wulka pomoc wjesneho burstwa. Prjedy běše železnicar a naposledk we nutřkownej službje na Mało-Wjelkowskim dwōrnišću. Bě tež paler

w tobakowni w Ješicach. Swěru zastara jubilarke domčk. Nimo dweju synow swjeća dalši při-wuzni čestny džen nošerjow złoteje pychi. — W serbskej domjacnosť čitaja so rady serbske nowiny a tež Pomhaj Bōh. Wosada a wjeska so sobu wjeselitej na dnju jubilarow a přejetej dale strowy žiwjenski wječor w měrje a wěrje. — K serbskim Božim službam znajetaj puć našej starcaj, a dōstaštaj tež na dnju złotoho kwasu cyrkwinske požohnowanje. M. Žur

Chwaćicy. Rjad našich starcow přeco wjac woteběra so pomjeńša. Serbscy džedžo a serbske wowki praja tutej časnosť swoje božemje. Swěrní kemšerjo spja pod zelenym trawnikom wěčne ranje wočakuju. Tak tež pochowachmy našeho lubeho Kučku. Wōn bě hač do swojeho čezkeho znezboženja před třomi lětami, jako wišnje šćipajo ze štoma padny, z pokladnikom wosady a sobunawjedowarjom prjedawšeho pozawnskeho chóra. Tež do cyrkwinskeho předstejerstwa stajnje sluseše. Tak bě swěrní, sprōcniwy služobnik Knjezoweje cyrkwyje. Bōh Knjez požohnowa tež bohaće džeło jeho rukow, zo mēješ na swětnych kublach, štož trjebaše. Z přenjeje swětoweje wōjny so strowy dom wrōći, w drugej zhubi wobeju synow. Ze 77 lětami je nětko zemske žiwjenje našeho lubeho wosadneho dokōčene. Wosada jeho z bohatym přewodženjom počesći jako křescana a dobreho Serba. Wězo čitaše so w tutym domje Pomhaj Bōh.

Boži trōšt njech pokoja zrudzenu wudowu a džowku. M. Žur

Marja Jančowa

„Přenje serbske socialistiske džiwadło“, tak mjenowachu w Nowej Dobje tutu hru Jurja Bržzana. Hōdno je, tutu hru sej wobhladać. Wšak mōžeš tu raz widzeć, što je wo socialistisku kulturu. Sceny su bohaće wuhotowane. Što bēchu tola naše džiwadla před 30 lětami pornjo tomu chudobne! Hrajerjo po mojim zdaću derje hrajachu. Wjeselachmy so, kak Marja Jančowa njebojaznje wo swoje a swojeje swōjby prawa wojuje, ale tak jednore wšak žiwjenje njeje, kaž so wono nam na jewišću pokazuje.

Nakład Domowina. — Licenca č. 733. Wuchadža jōnkróc za mēšac. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hlowny zamołwity redaktor: superintendent G. Wirth - Njeswaćidlakl Čišć: III-4-9, Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje.